

III.

Pályamű

Az Országos Bírói Hivatal Elnöke a Bírósági Közlöny 2020. évi 5. számában 215.E/2020. (V.19.) OBHE számú határozatával írt ki pályázatot a Győri Ítélőtábla Polgári Kollégiuma kollégiumvezetői állásának betöltésére. A pályázati kiírás szerint a pályaműnek tartalmaznia kell a polgári kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveket és azok megvalósításának ütemezését.

A pályamű elkészítése során figyelemmel vagyok a kollégiumvezető hatáskörét és feladatait szabályozó, a Bszi.-ben és a Bjt.-ben meghatározott jogszabályi keretekre, az OBH szabályzataira, különös tekintettel a 6/2015 (XI. 30.) OBH utasításra, az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai célokra, valamint a Győri Ítélőtábla Szervezeti és Működési Szabályzatára.

1. Ügyforgalom

Egy regionálisan működő fellebbviteli bíróságnak a működése során nem csak arra kell figyelmet fordítania, hogy az időszerűség követelményének is eleget téve megfelelő számú ügyet fejezzen be. Legalább ilyen fontos, hogy a befejezett ügyek olyan szakmailag megalapozott döntéssel záruljanak, amelyek az adott ügy keretein túl általános jellegű iránymutatással is szolgálnak az alsóbb fokú bíróságok számára. A mennyiségi, időszerűségi és minőségi szemlélet között egyensúlyt kell teremteni, ahol a megalapozottsággal kapcsolatos elvárások primus inter pares szerepet töltenek be.

2015. és 2017. között az összes civilisztikai ügyérkezés számát tekintve folyamatos, évi 15%-os majd 8%-os mértékű emelkedés volt tapasztalható. A befejezések száma ugyan igyekezett lépést tartani a megnövekedett ügyteherrel és a 2016. kivételével (amikor 21 ügy jelentette a

különbséget) meghaladta az érkezések számát, mindezek ellenére a folyamatban maradt ügyek száma a 2015. évi 255-ről 2017-ben 341-re nőtt. Ebben szerepet játszott, hogy 2017-ben a polgári ügyszakban ítélező bírák létszáma egy tanácselnök nyugdíjba vonulása miatt csökkent, valamint az is, hogy 2017. január 1. napjától a Székesfehérvári Törvényszék is a Győri Ítéltábla illetékességi területéhez tartozik. 2017. óta a Győri Ítéltábla polgári kollégiumának ügyforgalmi adatai a következőképpen alakultak:

	érkezés	befejezés	folyamatban maradt
2017. összesen	1650	1585	341
2017. polgári ügy összesen	1148	1113	172
2017. polgári peres ügy	306	284	99
2017. polgári egyéb	842	829	73
2017. gazdasági ügy összesen	502	472	169
2017. gazdasági peres ügy	80	84	30
2017. gazdasági egyéb	422	388	139
2018. összesen	1334	1495	180
2018. polgári ügy összesen	825	922	75
2018. polgári peres ügy	280	326	53
2018. polgári egyéb	545	596	22
2018. gazdasági ügy összesen	509	573	105
2018. gazdasági peres ügy	72	81	21
2018. gazdasági egyéb	437	492	84
2019. összesen	1059	1098	141
2019. polgári ügy összesen	643	656	62
2019. polgári peres ügy	184	196	41
2019. polgári egyéb	459	460	21
2019. gazdasági ügy összesen	416	442	79
2019. gazdasági peres ügy	67	68	20
2019. gazdasági egyéb	349	374	59

A többi ítéltáblához viszonyítva, a Fővárosi Ítéltáblát figyelmen kívül hagyva az összes érkezés, az összes befejezés és a folyamatban maradt ügyek számát tekintve 2018. óta a Győri Ítéltábla áll az első helyen. 2019-ben a második helyen álló ítéltáblákhoz viszonyítva a különbség az érkezett ügyeknél 30 ügy, a befejezett ügyeknél 44 ügy, a folyamatban maradt ügyeknél 14 ügy.

Az ítéltáblákra érkezett civilisztikai ügyekből 2017-ben 13%, 2018-ban 12,6%, 2019-ben 12,1% volt a Győri Ítéltáblán. A Fővárosi Ítéltábla ügyérkezését figyelmen kívül hagyva ez

az arány 2017-ben 27,6%, 2018-ban 29,4%, 2019-ben 28%. A befejezések aránya az összes ítéltáblai befejezéshez viszonyítva 2017-ben 12,4%, 2018-ban 13,1%, 2019-ben 12,3% volt. A vidéki ítéltáblák befejezésén belül az arány 2017-ben 27,6%, 2018-ban 29,4%, 2019-ben 27,6%.

Az időszerűségi mutatók a következőképpen alakultak:

	befejezett						folyamatban maradt					
	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3- év	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3- év
2017	1126	303	150	6	0	0	246	80	14	1	0	0
2018	1058	340	93	4	0	0	140	28	11	1	0	0
2019	829	218	48	3	0	0	94	30	17	0	0	0

Az elmúlt években felszámolási ügyekben és peres ügyekben a polgári bírák többször is kirendelésre kerültek a Fővárosi Ítéltáblára. A kirendelés keretein belül végzett munka a Győri Ítéltábla ügyforgalmi adatain belül nem jelenik meg, de látható, hogy a kirendelések mellett mind a mennyiségi, mind az időszerűségi mutatók kedvezően alakultak.

2020. január 1. és június 30. között 450 civilisztikai ügy érkezett, a befejezések száma 472 volt. Az ügyérkezés csökkenésében nyilvánvalóan szerepet játszott az egészségügyi veszélyhelyzet. Látható azonban az is, hogy az otthoni munkavégzés mellett sikerült megőrizni azt az eredményt, hogy a befejezett ügyek száma meghaladja az érkezések számát.

Ami a jövőt illeti, azt teljes bizonyossággal nem lehet megjósolni, hogy az új Pp. hatálybalépését követően tapasztalható kisebb ügyérkezés – ahogy az ügyvédi kar, a jogkereső közönség számára az új eljárásjogi szabályok egyre „komfortosabbá” válnak – a jövőben esetleg növekszik-e. Kérdés az is, hogy az egészségügyi veszélyhelyzet következtében a megváltozott gazdasági helyzet milyen ügyforgalmat generál a felszámolási ügyeknél, továbbá, hogy a 2020. évi LXX. törvénnyel szabályozott bűncselekményekkel okozott kár illetőleg sérelemdíj megtérítése iránti gyorsított per intézménye milyen hatással lesz az ügyforgalmi adatokra. Mindezek mellett is arra kell törekednünk, hogy az ügyforgalmi adataink és időszerűségi mutatóink továbbra is kedvezően alakuljanak, a folyamatban maradó ügyek száma csökkenjen.

Az ítéletábra munkájának megalapozottságát a Kúria által felülvizsgálati eljárásban és fellebbezés folytán elbírált ügyek tükrében lehel megítélni. Ezek a mutatók az elmúlt időszakban a következők szerint alakultak:

	felülvizsgálati eljárás					
	hatályában fenntartó	részben hatályon kívül helyező	hatályon kívül helyező	kérelmet hivatalból elutasító	kérelem visszavonása	egyéb
2017. összesen	13	2	0	35	1	2
2017. peres	7	2	0	7	1	2
2017. nemperes	6	0	0	28	0	0
2018. összesen	46	8	4	63	3	0
2018. peres	35	7	2	17	2	0
2018. nemperes	11	1	2	46	1	0
2019. összesen	48	10	3	35	6	4
2019. peres	43	10	3	11	3	3
2019. nemperes	5	0	0	24	3	1
	fellebbezés					
	helybenhagyó	megváltoztató	hatályon kívül helyező	hivatalból elutasító	fellebbezés visszavonása	egyéb
2017. összesen (peres és nemperes)	16	0	0	6	1	1
2018. összesen (peres és nemperes)	16	1	0	0	1	0
2019. összesen (peres és nemperes)	8	2	0	1	0	0

Amennyiben a felülvizsgálati és fellebbezési eljárásban kizárólag az érdemben elbírált ügyeket vesszük figyelembe, a hatályában fenntartás/helybenhagyás aránya 2017-ben 93,5%, 2018-ban 82,7%, 2019-ben 78,9%.

Ebből az látható, hogy az ítélezés megalapozottságával kapcsolatos adataink jók, de ezeken tovább is lehet javítani.

2. Emberi erőforrások

Az OBH Elnökének 97.SZ/2020.(V.15.) OBHE határozata szerint a Győri Ítéltábla engedélyezett bírói létszáma 25 fő. Jelenleg 22 bírói álláshely van betöltve, ebből 11 polgári bíró, 1 munkaügyi bíró, 10 büntető bíró. A pályamű megírásakor a Győri Ítéltábla Munkaügyi Kollégiumának kollégiumvezetői tisztségére kiírt pályázat még nem nyert elbírálást. Az elmúlt évekhez képest jelentős változás, hogy 2019. év végén, 2020. elején három polgári ügyszakban dolgozó kollégánk (két tanácselnök és egy előadó bíró) is nyugdíjba ment. Mindezek mellett – hacsak nem következik be nagyobb mértékű változás az ügyérkezésben – a jelenlegi bírói létszámmal az ítélezési feladatok időszerűen elláthatók.

Az ügyforgalomnál említett időszerűség és megalapozottság követelményével kapcsolatban kérdés lehet, hogy mennyire specializálódjanak az ítéltáblán dolgozó tanácsok. Korábban az ítéltáblán öt polgári tanács működött úgy, hogy az előadó bírák több tanácsba is be voltak osztva. A tanácsok száma az elmúlt években a nyugdíjazások miatt többször is változott, jelenleg a polgári bírák három tanácsban bíraskodnak.

A Győri Ítéltáblán eddig bevált és követett gyakorlat szerint valamennyi tanács eljár peres és peren kívüli ügyekben is. A létszámhelyzetünkben, a tanácselnökök valamint az előadó bírák számából következően arra csak szűk körben van lehetőség, hogy a tanácsok bizonyos típusú ügyekre szakosodjanak. A peres eljárások esetén ilyen specializációt jelentenek a gazdasági ügyek, míg a peren kívüli eljárásokban a felszámolási ügyek és a cégbírósági ügyek. E mellett eddig az a gyakorlat alakult ki, hogy egy előadó bíró több tanácsba is be van osztva, akár úgy is, hogy peres ügyekben egy gazdasági ügyeket nem, vagy ritkán tárgyaló tanácsban, nem peres ügyekben felszámolási ügyszakban pedig egy másik tanácsban jár el. Ez a rendszer

több szempontból is hasznosnak bizonyult. A tanácsok közötti „átjárás” a mindennapi munkavégzésben is élő kapcsolatot jelent a tanácsok között. Mind a tanácselnökök, mind az előadó bírák nagyobb rálátással rendelkeznek a többi tanács munkájára, az azonos típusú ügyekben hozott döntésekre, azok indokaira. Az előadó bíró akadályozottsága lehetővé teszi, hogy ugyanaz a tanács más összetételben járjon el az ügyben. Ezért ezt a tanács kialakítási módot továbbra is célszerűnek tartom, ügyelve arra, hogy az egyes tanácsokra, előadó bírákra azonos munkateher jusson.

Úgy gondolom, hogy hosszabb távon a mennyiséggel, időszerűséggel, megalapozottsággal kapcsolatos követelményeknek úgy fogunk tudni eleget tenni, ha a Győri Ítéltáblán három polgári tanács működik teljes kapacitással.

Sajnos a létszámcsökkenés folyamatának nincs még vége, a közeljövőben egy tanácselnök, három éven belül további egy tanácselnök fog nyugdíjba menni. Ha marad is az ügyérkezések terén a most tapasztalható kedvező tendencia, ezek a változások mindenképpen szükségessé teszik a tanácsok újraszervezését. Erre már csak azért is szükség lesz, mert a nyugdíjba vonuló tanácselnökök által vezetett tanácsok referádájába tartoznak a felszámolási ügyek, illetve a cégügyek, így ezek az ügycsoportok a jelenlegi állapotok mellett tanácselnök nélkül maradnának. Változatlanul fenn szeretném tartani azt a helyzetet is, hogy mind a felszámolási, mind a cégügyekben több előadó bíró járjon el. Ennek érdekében amennyiben sikeresen pályázom, kollégiumvezetőként is el akarom látni a felszámolási és a cégbíróági ügyekben eddig rám hárult előadó bírói feladatokat.

A 2020. április 1. napjától hatályos új hatásköri szabályokból következően az ítéltáblán munkaügyi kollégium és munkaügyi tanács működik. Amint azt a munkaügyi kollégium kollégiumvezetői tisztségére benyújtott pályázat is tartalmazza, a három munkaügyi bíró mellett a polgári ügyszakban dolgozó bírák egy részének bevonása is szükséges a munkaügyi ítélezésbe. Ellenkező esetben akár egy munkaügyi bíró kizárása vagy betegsége ellehetetlenítené az ítéltáblán a munkaügyi ítélezést.

A polgári kollégiumból több bíró is önként vállalta, hogy a munkaügyi ítélezésben részt vesz. A munkaügyi kollégiumvezetői tisztségre benyújtott pályázat azzal számol, hogy fél-egy év szükséges a munkaügyi tanács stabil működésének kialakulásához. Az igazgatási vezetéssel és a munkaügyi kollégiumvezetővel együttműködve kell a közeljövőben kialakítani azt az ügyelosztási rendet, ami a munkaügyi tanácsban lehetővé teszi a polgári

bírák részvételét. A jövőben ezért arra is figyelemmel kell lenni, hogy a munkaügyi tanács ítélkezési munkájában részt vállaló polgári előadó bírák munkaterhe miként alakul.

Miután jelenleg még a munkaügyi ügyszak ügyforgalmi adatai nem ismertek, csak becsülhetők, az ügyelosztási rendnek kellően rugalmasnak kell lennie, ugyanakkor áttekinthetőnek kell maradnia. Az ítélőtábla Szervezeti és Működési Szabályzata lehetőséget nyújt arra is, hogy amennyiben a hatékonyabb működés, személyi változások, tanácsok átalakítása, kirendelés vagy egyéb okból szükséges, a kollégiumvezető azt jelezze az elnöknek és új ügyelosztási rend tervezetet készítsen és véleményeztessen a kollégiummal.

Az előre prognosztizálható személyi változások miatt célszerűnek tartanám, hogy az ítélőtábla elnökével, a törvényszékek elnökeivel és kollégiumvezetőivel együttműködve törvényszéki, de akár nagyobb tapasztalattal rendelkező járásbírószági bírák kerüljenek legalább négy hónapra kirendelésre az ítélőtáblára. A járásbíróságokon is ítélkeznek olyan nagyobb tapasztalattal rendelkező bírák, akik nem a szakmai felkészültség, vagy az arra való alkalmasság hiányában nem kerültek a törvényszékre. Ezért úgy gondolom, az ítélőtáblára való kirendelésnek nem lehet akadálya az, ha a bíró járásbíróságra van beosztva.

A négy hónapnál rövidebb időtartamú kirendelést ugyanúgy nem tartom hatékonnak, mint azt, ha a kirendelt bíró - akár csökkentett kapacitással -, változatlanul dolgozik a beosztási helyén is. Tisztában vagyok azzal, hogy korábban is voltak már ebbe az irányba törekvések, de azokat a törvényszékek leterheltsége, az utazási nehézségek akadályozták.

Az év első felében fennállt veszélyhelyzet egyik fontos tapasztalata az, hogy a tanácstagok között a másodfokú munkában elengedhetetlen kommunikáció nem igényel személyes jelenlétet. A rendelkezésünkre álló informatikai lehetőségek –így például a Skype – igénybe vételével a felmerülő kérdések megtanácskozhatók. A hatékonyságot elősegítheti az is, ha a megbeszélést megelőzően a problémákat, az azokra adható lehetséges anyagi jogi és eljárás jogi válaszokat a tanács tagjai előzetesen e-mailben már közlik egymással. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy az új Pp. előírásaiból következően a jövőben a peres ügyekben is gyakrabban kerülhet majd sor ítélet hozatalára tárgyalás tartása nélkül. Ez a kirendelések során az utazás kérdését ha nem is teljes egészében oldja meg, de talán megkönnyíti.

Amennyiben a megüresülő álláshely(ek) betöltésére pályázat kerül kiírásra, ez egyrészt a pályázat elbírálásáig a fennálló létszámhiányos helyzetre adna megoldást, másrészt jó lehetőséget nyújtana az ítélőtáblán dolgozó tanácselnökök, bírák számára annak felmérésére, kik azok a kollégák, akikkel a jövőben egy esetleges pályáztatás esetén együtt tudnának dolgozni. A törvényszéki illetve járásbíróági bírácoknak pedig a kirendelés lehetőséget nyújtana arra, hogy jobban megismerjék az ítélőtáblán működő tanácsok munkáját.

Az ítélőtáblán engedélyezett 5 fő titkári létszám és 5 fő bírósági ügyintézői létszám betöltött, de a titkárok közül többen szülési szabadságon voltak/vannak. Szeptembertől várhatóan ténylegesen 4 titkár fog dolgozni. Titkár látja el az ítélőtáblán az integritás felelősi, oktatás felelősi és a sajtószóvivő melletti sajtótitkári feladatokat. A titkárok és a bírósági ügyintézők munkájára eddig mindkét kollégium – a büntető és a polgári – egyaránt igényt tartott, várhatóan a most alakult munkaügyi kollégium is igényt fog tartani.

Az öt ítélőtábla közül az engedélyezett titkári álláshelyek számát és a bírói álláshelyeknek ehhez viszonyított arányát tekintve a Győri Ítélőtábla a negyedik helyen áll. A Debreceni Ítélőtáblán 3,375, a Szegedi Ítélőtáblán 3,42, a Fővárosi Ítélőtáblán 3,69, a Győri Ítélőtáblán 5, a Pécsi Ítélőtáblán 5,66 bírói álláshelyre jut egy titkári álláshely. Hosszabb távon célszerűnek tartanám a titkári álláshelyek bővítését, mert a büntető kollégium és a munkaügyi kollégium tanácsaira is figyelemmel csak így valósulhatna meg az a régóta meghatározott célkitűzés, hogy minden tanács mellé egy titkár kerüljön beosztásra, a szakmai képzésre figyelemmel időszakonként váltva egymást.

A polgári ügyszakban a titkárok jelenleg elsősorban a peren kívüli ügyek előkészítésében, határozattervezetek megírásában vállalnak nem csekély szerepet. Egy jól felkészült, képzett titkár azonban más módon is segítheti a tanács munkáját. Ilyen lehet a bonyolultabb perekben a felmerülő részproblémákkal kapcsolatos háttéranyag (joggyakorlat, jogirodalom) felkutatása, összegzése, a felmerülő kérdésekre adandó válasz kidolgozása.

Minden tanács mellett képzett, tapasztalt tanácsjegyző működik. A betegség vagy egyéb okból kiesett jegyzők pótlása megoldott, erről a jövőben is gondoskodni kell. Mivel a bírák többsége a határozat tervezeteket hangrögzítő eszközre diktálja, a tanácsjegyzők munkájának jelentős részét a leírások teszik ki. Előfordulhat, hogy a leírási feladatok összetorlódnak, ami úgy oldható meg, hogy a szabad kapacitással rendelkező leírók, tanácsjegyzők az aktuális munkaterhüket figyelembe véve meghatározott keretek között egymásnak besegítenek.

3. Az ítékezés egységének előmozdítása

Az ítékezés egységének biztosítása érdekében az ítéltábla kollégiuma együttműködik a Kúria, az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek, valamint a többi ítéltábla kollégiumával.

A jogegység megteremtése a Kúria alkotmányos feladata. A Kúria polgári kollégiumának tagjaként a döntésekben az ítéltábla kollégium vezetője is részt vesz. Ennek során fontosnak tartom, hogy a kollégiumvezető ismerje az általa képviselt testület véleményét. Amennyiben nem valósítható meg az, hogy az ítéltábla polgári kollégiuma e kérdésekben előzetesen formálisan véleményt nyilvánítson, ebben az esetben is arra kell törekedni, hogy a kollégiumi tagok véleménye megismerhető legyen.

Az ítéltábla kollégiumvezetőjének törvényi kötelezettsége az ítékezés figyelemmel kísérése, az elvi kérdésekben hozott, jogerős határozatok bemutatása a Kúria kollégiumvezetőjének. Úgy gondolom, ilyen esetben a kollégiumvezetőnek lehetőség szerint minden esetben ki kell kérnie a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerint a kollégium bírának véleményét.

Az ítéltáblán a polgári kollégium és a munkaügyi kollégium működése nem csak a munkaügyi ítékezésben részt vállaló polgári bírák révén kapcsolódik egymáshoz. A jogkereső közönség számára nem létezik külön „munkaügyi ítéltábla” és „polgári ítéltábla”: a határozatokat a Győri Ítéltábla hozza meg.

Kíváncsún tartom, hogy azokban az eljárásjogi és anyagi jogi kérdésekben, amelyek egyaránt felmerülhetnek a polgári perekben és a munkaügyi perekben, a két kollégium azonos álláspontra jusson. Ezért célszerű lenne, hogy az ilyen jellegű kérdések megvitatására a munkaügyi kollégiummal együttműködve, akár közös kollégiumi ülés keretén belül kerüljön sor.

Az ítéltábla bírái a mindennapi munkájuk során szükségszerűen a törvényszékeken elsőfokon indult ügyekben megválaszolandó anyagi és eljárásjogi kérdésekkel szembesülnek. Az elsőfokon a járásbíróságokon indult ügyekben is felmerülhetnek azonban olyan, akár

anyagi jogi, akár eljárásjogi problémák, amelyekre az adott válasz nem lehet különböző attól függően, hogy az eljárás hol indult. Ezért fokozott figyelmet szeretnék fordítani arra, hogy – nem elvonva a törvényszékek polgári kollégiumainak hatáskörét - az ítéltábla illetékességi területén működő törvényszékek másodfokú tanácsait érintő problémák is megvitatásra kerülhessenek oly módon, hogy a törvényszékek a régió többi törvényszékének a gyakorlatát és az ítéltábla kollégiumának álláspontját megismerhessék.

A törvényszékek munkája során számos esetben merülhetnek fel olyan, akár technikai jellegű problémák is, amik nem feltétlen igénylik az ítéltábla kollégiumának formális összehívását. Az ítélkezés egységének előmozdítása, a törvényszékek kollégiumaival való együttműködés jegyében hasznosnak tartanám, ha a régió polgári kollégiumvezetői évente előre meghatározott gyakorisággal találkoznának, hogy az előzőleg felvetett kérdéseket, problémákat megbeszéljék. Ezekre a találkozásokra sor kerülhet internetes felületeken (Skype) is, megtakarítva így az utazással eltöltött időt.

Az elmúlt években többször került sor a Kúria, illetve az ítéltáblák kollégiumainak szervezésében olyan szakmai tanácskozásokra, amelyek egyes jogterületeken az ítéltáblákon elérően alakuló gyakorlat egységesítését, a jogszabályváltozások azonos módon való értelmezését voltak hivatottak szolgálni. Az itt készült előkészítő anyagok, emlékeztetők az érintett tanácselnökök, bírák számára megküldésre kerültek. Ezeket a tanácskozásokat rendkívül hasznosnak tartom a jövőben is.

4. Kollégiumi ülések, képzés

A 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 163.§ (1) bekezdése szerint évente legalább négy alkalommal kell kollégiumi ülést, a 164.§ (1) bekezdése szerint évente legalább négy alkalommal tanácselnöki értekezletet kell tartani.

A négy kollégiumi ülést úgy szeretném tartalommal kitölteni, hogy azokból kettő tárgyat a technikai jellegű kérdések – így például a következő évi ügyelosztási rend, munkaterv, szükség esetén a 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 177.§-a szerinti tartalommal a tanácselnöki feljegyzések ismertetése, a kezdeti időszakban a munkaügyi kollégiummal való együttműködés „finomhangolása” – képeznék, míg két kollégiumi ülés szolgálna az előzetesen a munkatervben meghatározott szakmai kérdések megtárgyalására.

Továbbra is fontosnak tartom, hogy a kijelölt európai jogi szaktanácsadók közreműködésével a kollégium megismerje az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteit, joggyakorlatát.

A szakmai kérdéseket tárgyaló kollégiumi üléseken azok tárgytól függően részvételi lehetőséget szeretnék biztosítani a Győri Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának oktatói, és más hivatásrendek – így az ügyvédség, az ügyészség, képviselői számára. Az egyetemi oktatók jelentős hányada ügyvédként is tevékenykedik, így mind elméleti, mind gyakorlati szempontból hozzá tud járulni a tanácskozás sikeréhez. Fontosnak tartom, hogy a vitás jogalkalmazási, jogértelmezési kérdésekben a kollégium más hivatásrendek álláspontjának megismerése birtokában alakítsa ki véleményét.

A Bszi. 2020. április 1-től hatályos 27/A.§-a szerint bírói testület, bírósági vezetők, illetve bírák tanácskozása nevében nem tehető közzé olyan jogértelmezési célú állásfoglalás, amelynek meghozatalára törvény nem ad felhatalmazást. A törvénymódosítás ezeket a tanácskozásokat –mint például a CKOT - nem szünteti meg. Ezért kiemelt fontosságú, hogy amennyiben a jövőben ilyen jellegű, közzé nem tehető állásfoglalások születnek, azokról a kollégium tagjai minél előbb tudomást szerezzenek.

A korábban már kialakult gyakorlatnak megfelelően a tanácselnöki értekezletek megtartására a minimumot meghaladó nagyobb számban, kéthavonta kerülne sor. Ezek során megbeszélhetők mind az aktuális technikai jellegű kérdések, mind a folyamatosan figyelemmel kísért tanácselnöki feljegyzések. A tanácselnöki értekezlet az a fórum, ahol a kollégiumon belül tapasztalható eltérő ítélkezési gyakorlat először megtárgyalható. Az így felmerülő eltérő jogi álláspontok, problémák kiinduló alapjai lehetnek a kollégiumi ülések szakmai anyagának.

Az igazgatási vezetéssel fontos kapcsolódási pont a képzések szervezése, a helyi és regionális képzési tematika kialakítása. Ezt a központi képzés tematikájára, az ítélkezésben felmerült problémákra, jogértelmezési kérdésekre, lényeges jogszabályváltozásokra figyelemmel a törvényszékekkel együttműködve úgy kell meghatározni, hogy abban a törvényszéki és járásbírói bírák minél nagyobb számban részt tudjanak venni. A kollégiumi ülésekhez hasonlóan a képzésekben is hasznosnak tartanám az egyetemi oktatók valamint más hivatásrendek képviselőinek bevonását, a képzéseken való részvétel limitált létszámban történő biztosítását. A közeljövő fog választ adni arra, hogy a képzésekre a résztvevők

személyes jelenléte mellett, vagy a rendelkezésre álló internetes felületek igénybevételével kerül-e sor.

Gyakran felmerülő kérdés, hogy a képzések során a brainstorming jellegű úgynevezett workshopok vagy a frontális előadások hasznosabbak-e. A képzési rendszerben ugyan mindegyiknek helye van, de eltérő hangsúlyokkal. Az ötletgyűjtés egy szakmai nap előkészítése, a felmerülő problémák meghatározása, rendszerbe gyűjtése során hasznos lehet, de aligha szolgál arra, hogy a felmerülő kérdésekre megalapozott válaszokat kapjunk.

Nem gondolom, hogy a frontális előadás során az előadó egyúttal mindentudó is lenne: az azonban meggyőződésem, hogy felkészült előadóval a hagyományos képzési forma mélyebb összefüggéseket tud bemutatni. Egy többféle jogértelmezést lehetővé tevő kérdés esetén hasznos lehet a workshop, de azt gondolom, ilyen esetben sem árt előzetesen olyan szakmai anyag elkészítése, aminek mentén a vitatott kérdések megtárgyalhatók.

A Győri Ítéltábla eddig is tartott a titkárok és fogalmazók számára perszimulációs versenyeket. Az illetékességi területünkhöz tartozó törvényszékekkel együttműködve a jövőben is meg szeretném tartani ezeket a versenyeket, számítva a kollégium tagjainak közreműködésére.

5. Tárgyi erőforrások

Az ítéltáblán a bírói szobák, a tárgyalótermek számítástechnikai eszközökkel való ellátottsága megfelelő. Valamennyi polgári ügyszakos bíró rendelkezik olyan eszközzel (laptop, tablet), ami lehetővé teszi számára a távoli munkavégzést. Az utóbbi hónapokban fennállt veszélyhelyzet egyik hasznos tapasztalata, hogy az eszközellátottság, a telepített programok révén a távoli munkavégzés megoldott.

A rendelkezésre álló internetes felületek (Coospace, Vibe) nem csak a szakmai oktatási anyagok, szakirodalom megismerhetőségében, elsajátításában nyújthatnak segítséget. A Viben például központilag meghatározott keretek között kialakítható lenne olyan felület, ami a kollégium tagjai közötti kommunikáció színteréül szolgálhatna, de olyan is, ami a korábbiakban írtak szerint kapcsolattartási lehetőséget teremtené a régiós kollégiumvezetők számára.

A képzésen, a kollégiumi szakmai munkán kívül az internetes felületek használatára várhatóan egyre gyakrabban fog sor kerülni az ítélezésben is például a Pp. XLVII. fejezetében szabályozott elektronikus hírközlő hálózat útján történő meghallgatás során.

A másodfokú eljárásban az új Pp.-nek a másodfokú eljárásban alkalmazandó szabályai elkerülhetetlenné teszik, hogy a tanács tagjai az ügyet az eddig megszokottakhoz képest korábban, szükség szerint már a tárgyalás kitűzése előtt tanácskozzák meg, ebben a különböző internetes felületek ugyancsak segítséget nyújthatnak.

A GlobalSpeech beszédleíró program segítséget nyújthat abban, hogy a korábban írtak szerint a tanácsjegyzőknél a leírási feladatok ne torlódjanak fel, valamint megkönnyíti az ítélezés és a képzés során az előkészítő anyagok megírását. A program használhatóságával kapcsolatban a tapasztalatok azonban vegyesek, ezért egyelőre a használata sem terjedt el olyan mértékben, ami jelentősen csökkentené a leírási feladatokat.

6. Integritás, átláthatóság

A bíróságok működésének átláthatóságát alapvető fontosságúnak tartom. Ezt a kollégium három módon tudja előmozdítani: a nyilvánossá tett, normatív ügyelosztási rend elkészítésében való közreműködéssel, a sajtónyilvánosság biztosítása érdekében a sajtószóvivő és a sajtótitkár munkájának segítségével, valamint a kollégium szakmai munkája és a képzés során az egyetemi oktatók és más hivatásrendek képviselőinek bevonásával.

7. Zárszó

A kollégiumvezető munkája akkor lesz eredményes, ha együtt tud működni a bíróság elnökével és elnökhelyettesével, a tanácselnökökkel, a kollégium tagjaival. Ennek az

eredményes együttműködésnek a reményében kérem kollégáimtól és a pályázat elbírálójától pályázatom támogatását.

Győr, 2020. augusztus 14.

Dr. Szalay Róbert